

PARGAS, KOUPO, RÖSBACKEN

Arkeologisk undersökning av en lokal från senneolitikum / bronsålder
15.5. och 19.-20.5.2007

Pargas-Nagu Medborgarinstitut
Pargas hembygdsförening
Åbo universitet

INNEHÅLL

Arkivuppgifter	2
Inledning	3
Undersökningsområdet och omgivningen	3
Koordinatsystem och mätningar	4
Karteringen av undersökningsområdet	5
Utgrävningen	6
Fynden	7
Sammanfattning	7
Bilaga 1: Fotonegativförteckning	10
Bilaga 2: Diabildförteckning	11
Bilaga 3: Bild 1-2	12
Bilaga 4: Bild 3	13

ARKIVUPPGIFTER

PARGAS, KOUPO, RÖSBACKEN

Arkeologisk undersökning av en lokal från senneolitikum / bronsålder 15.5. och 19.-20.5.2007

Stad : Pargas
By : Koupo
Fastighet : 573-440-2-17 Rösbacken

Förlämningsnummer : 573010003 (Uppgård)

Grundkarta : 1043 07 Lillmälö

KKS : x 6687050 – 6687065
y 1562175 – 1562210
z 23 – 25 m (N43)

EKS : x 6696491 – 6696502
y 3230459 – 3230495

Markägare : Gunda Hedman
Badhusstigen 8
66900 Nykarleby

Fotonegativ : TYA 24993-25017
Diabilder : TYA 346:1-20

Fynd : TYA 843:1-56

Rapport : 13 sidor
7 separata kartor

Litteratur : Asplund, Henrik 2000. Tid, människor och landskap. En bok om arkeologi i Pargas. *Pargas hembygdsförenings publikation 15.*

Nyberg, Ragnar 1985. Våra rösgravar. En inventeringsrapport från Pargas. *Pargas Hembygdsförenings publikationer 8.*

INLEDNING

Arkeologiska utgrävningar i Pargas har tidigare utförts 1989-1992 (Kapelludden i Attu) samt 1996-1999 (Fagervik i Stormälö). Den första utgrävningen kom till på initiativ av Pargas hembygdsförening som också senare har haft en stor roll inom all arkeologisk aktivitet i området. En andra viktig institution har varit Pargas-Nagu Medborgarinstitut, som under många läsår har arrangerat kurser i arkeologi. Efter undersökningen av stenåldersboplatsen Fagervik hade man ofta inom institutets arkeologikurser diskuterat möjligheter till fortsatta utgrävningar. Ett problem var att en lämplig plats att undersöka har varit svår att hitta. Den tidigare undersökta stenåldersboplatsen Fagervik i Stormälö var ett ypperligt undersökningsobjekt, men tyvärr är lokalen så förstörd av sandtäckt att en fortsättning där inte ansågs möjlig.

Flera år väntade man på att någon lämpligt fornlämning skulle lokaliseras. Samtidigt behandlades under arkeologikurserna alla möjliga teman från paleolitikum till torpens arkeologi. Läsåret 2006-2007 bestämde man sig slutligen för att det nu var tid att utföra en utgrävning. Efter mycket resonering valdes den lokal, som nu går under namnet Rösbacken. Här har förutom ett eller flera rösen tidigare registrerats en märklig tiotals meter lång stensträng. Vad man ville göra var en översiktsskartering av området samt en grävning av ett provschakt över stensträngen för att kunna se hur den var konstruerad. Dessutom hoppades man hitta daterbart material i eller under stenkonstruktionen. Skarteringen av området var tyvärr inte möjlig att utföra i större utsträckning på grund av växtlighet (träd och sly) som hindrade utförandet av mätningar. Utgrävningen däremot gav information som till en del överträffade alla förväntningar.

Efter att Museiverket och markägaren gett tillstånd för utgrävningen utfördes undersökningen i samarbete mellan Pargas-Nagu Medborgarinstitut, Pargas hembygdsförening och Åbo universitet (Turun yliopisto). Utgrävningen var en del av medborgarinstitutets arkeologikurs och hembygdsföreningen tog sig an en del kostnader för fältarbetet samt analyser av fyndmaterialet. Planering och rapportering ansvarade Åbo universitet för. Fältarbetet leddes av undertecknad. Arbetet inleddes med mätningar där arkeologistuderande Juhana Ahlamo medverkade. Under utgrävningen deltog arkeolog Jaana Riikonen med ansvar för en del av dokumentationen. Som kursdeltagare deltog 9 personer. Rapporten har sammanställts på svenska, med en del bilagor på finska; fyndkatalogen samt bildförteckningarna är direkta utskrift från universitetets databas.

UNDERSÖKNINGSOMRÅDET OCH OMGIVNINGEN

Det nu undersökta fornlämningsområdet har tidigare ofta refererats till endast med bynamnet Koupo. I Museiverkets fornlämningsregister har lokalen namnet Uppgård. Detta är lite problematiskt då ortsbor inte känner lokalen under detta namn. Dessutom har området efter en nyligen utförd styckning fått det talande namnet Rösbacken, vilket specifikt syftar på att det på fastigheten finns ett fornlämningsområde. En god regel är i de flesta fall den, att man inte skall använda nya namn på en fornlämning som tidigare registrerats under ett annat namn. I detta fall måste man tänka annorlunda. Namnet Rösbacken (eller kombinationen Koupo Rösbacken) är ett ypperligt namn och har därför använts i rapporten.

Den bästa beskrivningen av stenkonstruktionerna på Rösbacken har tidigare getts av Ragnar Nyberg (1985: 34-35). Tydligast framträder ett röse (21.a), som enligt Nyberg är 8-9 meter i diameter. Dessutom, "utgående från kumlet i sydostlig riktning längs åsryggen finns en 2,5-3 m bred och 48 m lång, låg och mosstäckt stensättning – på västra sidan om denna är åtminstone sju mindre stensättningar skönjbara och på östra sidan en mindre grupp – högst uppe på åsen ligger röset nr 21.b". Det andra röset uppges ha en diameter på 5,5-7 m. I Nybergs bok ingår också en skiss där rösen och stensträngen samt de mindre stensättningarna är tydligt utritade. Detta är hittills den enda totalkarteringen av området.

Senare har det varit svårt att avgöra hur tillförlitlig Nybergs (1985: 35) kartskiss är. Man har varit tvungen att konstatera att stenarna är övertorvade och svåra att uppfatta, vilket gör det besvärligt att tolka konstruktionen. Därför har det också framkastats att området borde undersökas närmare för att få en uppfattning om vad stenkonstruktionerna är och hur de förhåller sig till varandra. Även om det skulle visa sig, att stensträngen i detalj är annorlunda än i den preliminära kartläggningen, är det nämligen fråga om ett sällsynt eller t.o.m. unikt exempel på hur man har utnyttjat och format inte bara gravrösen, utan också områdena intill rösen (Asplund 2000: 41).

Med tanke på den centrala frågeställningen i undersökningen av Rösbacken, dvs. stensträngen och dess konstruktion, är det intressant att konstatera att det i Strandby, ca 1 km NW om undersökningsområdet (x 669712, y 322957) finns ett fornlämningsområde kallat Norrgård (573010004), där det finns ett s.k. långgröse. Långrösen är i princip en slags stensträngar, men om man jämför röset i Strandby med konstruktionen på Rösbacken är skillnaderna stora. Röset i Strandby är beläget högt uppe på ett kallt berg och är byggt av relativt stora stenar. Rösbacken däremot är en moränkulle, och det visade sig att också stenkonstruktionen hade en annorlunda karaktär.

Undersökningsområdet omfattas av Ålö delregionplan. I regionplanen har ett område ca 200 m nordost om undersökningsområdet betecknats som ett s.k. sm-område, dvs. en slags reservation för fornlämningsområde. Platsen med namnet Nulto, Kopparböle har registrerats som ett fornlämningsobjekt med stenkonstruktioner från obestämd tid och med okänd funktion. På platsen finns förutom ett par korta stengärdesgårdslänkande konstruktioner också två lämningar påminnande om källargropar. För närvarande verkar det sannolikt att detta är strukturer från historisk tid, som inte har beröringspunkter med de närbelägna konstruktionerna och fynden från Rösbacken.

KOORDINATSYSTEM OCH MÄTNINGAR

Området besiktigades med markägaren den 14. maj. Dagen därpå gjordes förberedande mätningar. Två fixpunkter uppmättes och märktes i jordfasta stenar med små (5 mm) borrarade gropar. Koordinatsystemet gjordes så att x-koordinaten följer stensättningens riktning. X-koordinaten växer mot nordväst och y-koordinaten i nordostlig riktning. I detta skede gjordes inga absoluta höjdmätningar, utan höjden vid punkt 1 (en jordfast

sten vid kanten av det stora röset) antogs vara 20 m över havet. Fixpunkt 1 fick koordinaterna x 531.628, y 293.902, z 20.000 och fixpunkt 2 (en jordfast sten) koordinaterna x 502.845, y 320.940, z 20.269. Senare uppmättes en tredje fixpunkt, som utnyttjades vid mätningar längs vägen öster om Rösbacken. Punkten (3), som fick koordinaterna x 521.526, y 357.444, z 14.236 är en i marken inslagen orange metallkub intill en råsten vid väggkanten. Z-koordinaten är inte exakt, dvs. inte i linje med kubens topp utan togs så att prisma-hållaren stod i ett hål i kubens, några cm nedan om kubens topp.

Enligt koordinatsystemet utmärktes ett två meter brett provschakt inom området x 503-505, y 295-301 (Karta 1). Dessutom uppmättes läget för två provrutor ostsydost (ESE) om provschaktet. Läget för provruta 1 var x 486-487, y 307-308. Provruta 2 anlades inom området x 483-484, y 315-316. Alla mätningar (inklusive uppmätningen av fynden) gjordes med takymeter. Allt som allt mättes 308 punkter. Felmarginalerna vid orienteringen av instrumentet var vid samtliga mätningar ca. +/- 5 mm. Provmätningar till kända punkter uppvisade skillnader mindre än +/- 10 mm gällande x och y samt omkring 1 mm gällande z.

Efter undersökningen mätte Pargas stads mättningsbyrå höjden för fixpunkterna. Resultaten var: 1) 22.34, 2) 22.60 och 3) 16.62 m (N43). Höjddifferenserna stämmer bra med de som uppmättes i samband med utgrävningen. Alla mätresultat (avvägningar och fynddata) korrigerades efter detta enligt höjden för punkt 1 med + 2.34 m. Höjderna för fixpunkterna är då: 1) 22.34, 2) 22.61 och 3) 16.58 (inte exakt).

För att möjliggöra en jämförelse med grundkartans koordinatsystem (KKS) hade Pargas stads mättningsbyrå redan innan undersökningen märkt ut två punkter vars läge angavs med KKS-koordinater. Punkterna hade koordinaterna x 6687066.540, y 1562179.900 (KKS 1) samt x 6687082.850, y 1562176.590 (KKS 2). Enligt dessa punkter kan det centrala underökningsområdet (omfattande provschakt och provrutor) uppskattas till x 6687050 – 6687065, y 1562175 – 1562210. Omräknat till enhetskoordinater (som används i Museiverkets fornlämningsregister) kan läget anges som x 6696491 – 6696502, y 3230459 – 3230495.

KARTERINGEN AV UNDERSÖKNINGSOMRÅDET

Vad man vid förberedande besök på platsen kunde konstatera var, att alla element beskrivna av Nyberg (1985: 34-35) fortfarande kan skönjas, men inte så tydligt som på hans kartsnitt. Det stora röset är mest tydligt. Läget för röset är atypiskt, då det ligger i en sluttning (inte högst upp på backen, som man kunde ha förväntat sig). Konstruktionen påminner om ett bronsåldersröse, med undantag för en eller flera jordfasta stenar längs rösets NW kant. Stensträngen är ställvis tydlig, men hur den förhåller sig till det stora röset går inte att avgöra, inte heller hur lång den är. Uppe på backens krön finns en övertorvad stensamling, som mycket väl kan vara ett röse (21.b), och stenformationer finns också i sydsluttningen. På ett par ställen ser dessa ut som hopplockade stensättningar, men det är inte möjligt att utesluta att det skulle vara fråga om naturformationer. Detta var i stort sätt läget då området besiktigades innan undersökningen utfördes. Någon större förändring gällande helhetsbilden bidrog inte heller undersökningen till, då ingen röjning av området gjordes.

Mätningarna inom undersökningsområdet resulterade i en översiktskarta (Karta 1) samt plan- och fyndkartor gällande provschaktet och provrutorna. Översiktskartan visar provschaktets och provrutornas läge i förhållande till varandra samt det stora röset i områdets nordvästra del. Stensträngens läge skisserades endast till den del den var tydligast skönjbar i närheten av provschaktet (Bilaga 3: Bild 1). Längre bort gjordes mätningar längs kanten av ett gammalt sandtag i närheten av vägen öster om Rösbacken. Orsaken till detta var att man i samband med de förberedande arbetena hade hittat två kvartsavslag (TYA 843: 1-2) i sandgropens kant. Översiktskartan visar också de undersökta områdenas höjd över havet. Höjden för området där provschaktet grävdes var ca. 24 m och provrutorna (liksom de i sandgropens kant funna avslagen) låg på ungefär samma höjd.

UTGRÄVNINGEN

I samband med upprättandet av koordinatsystemet uppmättes läget för provschaktet och samtidigt gjordes en avvägning av markytan (Karta 2). Den egentliga utgrävningen inleddes med avtorvning. Stensträngen framträdde efter detta mycket tydligt – den var till stor del täckt av en matta av rötter och humus, som blottade en stenformation, delvis byggd av överraskande små stenar, utan jord mellan stenarna (Bilaga 3: Bild 2). Innan torven togs bort kunde man ha förväntat sig stenar i samma storlek som i det närlägnade röset, men det visade sig att det inom stensträngen också fanns betydligt mindre stenar.

Stenpackningen hade inga tydliga gränser i form av stenrader el. dyl. men ändå kunde man inom provschaktet se att konstruktionen var avgränsad till ett ca. 3 – 3,5 m brett område, inom vilket stenpackningen var som tätast (Bilaga 4: Bild 3). Stensträngens gränser uppnåddes i provschaktets båda ändar, men i den nordöstra ändan kunde ett lite större område utanför konstruktionen undersökas. Även detta område var emellertid stenigt (liksom Rösbacken i allmänhet). Utanför stenkonstruktionen (och delvis mellan stenarna) grävdes all humus bort, och dessutom strävade man till att gräva ca. 10 cm under humuslagret. Denna yta dokumenterades som plan 1 (Karta 3). På samma sätt grävdes och dokumenterades provrutorna (Karta 6).

Efter dokumenteringen av plan 1 beslöts att endast hälften av provschaktets bredd skulle grävas djupare igenom stenkonstruktionen. Detta ansågs mest ändamålsenligt, då stenarna inom stensträngen till stor del var mindre än väntat, vilket gjorde att ett smalare schakt var tekniskt möjligt att gräva och dokumentera. Utanför stenkonstruktionen, i provschaktets nordöstra ända, grävde man vidare inom schaktets hela bredd tills fynden tog slut och jorden bestod av ljus, steril sand. Efter detta avvägdes bottenplanet (Karta 4) och en sista kontroll av den utgrävda ytan gjordes med spade. Till sist dokumenterades provschaktets nordvästra kant i form av en profilritning av stenkonstruktionens genomskämning. Profilkartan illustrerar bl.a. hur lite stenkonstruktionen egentligen höjer sig över marknivån (Karta 3). Varken i plan 1 eller senare kunde tydligt färgade kulturlager skönjas inom provschaktet eller i provrutorna. Att jorden ändå var omrörd och att människopåverkan förekommit bevisas (förutom av själva stensträngen) av de fynd man hittade inom grävningssytorna.

FYNDEN

De första fynden var de två kvartsskärvor som hittades då området granskades i samband med de förberedande mätningarna. Inom provschaktet kom kvartsavslag fram i schaktets nordöstra del snart efter avtorvningen av området. Senast efter att det första porfyritavslaget hade hittats kunde man konstatera att detta definitivt var en lokal med spår av stenteknologi, dvs. förutom byggandet av rösen och andra stenkonstruktioner hade också annat försiggått på platsen under stenålderns slutskede eller bronsålder (möjligen tidigaste järnålder). Mer avslag och andra fynd hittades då grävningen fortsatte i provschaktet (Karta 5), men också i de båda provrutorna (Karta 7).

Mest kvartsavslag förekom i provschaktets nordöstra del, med undantag av några avslag som hittades i provschaktets södra hörn (relativt ytligt, innan dokumenteringen av plan 1). Kvartsavslag förekom också i de båda provrutorna. Sammanlagt katalogiserades 46 st. kvartsskärvor. Av dessa är möjligen några kasserade små verktyg eller bitar av sådana. En skärva (TYA 843:19) är t.ex. antagligen en bit av en liten skrapa. Alla porfyritavslag (7 st.) kom fram inom ett drygt kvadratmeterstort område i provschaktets nordöstra ända. Samtliga är väldigt typiska med skarpa kanter och slagspår. Ett avslag (TYA 843:37) ser ut som en liten flat kärna med slagspår runtom.

De enda brända benfragmenten inom provschaktet hittades under några stenar i grävningsruta 504-505 / 297-298, dvs. mitt under stensträngen (Karta 5). Alla benbitarna var extremt små, vägande under 1 g. Benen från provschaktet (TYA 843:49-55) fördes senare samman till ett prov för radiokoldatering. Dessutom hittades två små benfragment i provruta 2, av vilka det ena under en större sten, dvs. påminnande om läget för benfragmenten inom provschaktet. I provruta 2 hittades också ett obränt ben (TYA 843:12), som verkar recent, men då fynddjupet var ungefär det samma som för de övriga fynden togs benet tillvara.

Ovannämnda fynd – speciellt de brända benen, kvarts- och porfyritavslagen – var de tydligaste exemplen på någon form av aktiviteter av boplatsskaraktär inom undersökningsområdet. Sot och kol (vilket är vanligt i anslutning till eldstäder på boplatssområden) saknades emellertid nästan helt. Endast en bit kol (TYA 843:56) hittades i provschaktets nordöstra ända. Denna bit av brunnet trä kan ge en möjlighet till radiokoldatering av lokalen, men då den är hittad utanför stensträngen saknar den en tydlig kontext. Ytterligare en möjlighet till en *terminus post quem* datering av stenkonstruktionen hoppades man få genom paleobotaniskt material framsållat ur jordprov tagna efter att de understa stenarna i stensträngen lyfts bort. Allt som allt togs 5 små påsar jord under stenarna. Jordproven granskades av dr. Terttu Lempiäinen vid Botaniska museet (Kasvimuseo) vid Åbo universitet. Tyvärr innehöll proven inga förkolnade växtrester eller annat förkolnat material.

SAMMANFATTNING

Lokalen är den andra med spår av stenteknologi som undersökts i Pargas. Den första var den mycket äldre stenåldersboplatsten Fagervik i Stormälö. Den preliminära bedömningen av den nu undersökta lokalens ålder

bygger på förekomsten av ett röse av bronsålderstyp samt fynd med sten- eller bronsålderskaraktär (med en reservation för möjligheten att stenavslag i sydvästra Finland också kan höra till den tidigaste järnåldern). Höjden (ca. 20-25 m över havet) antyder att fynden och konstruktionerna inte kan vara äldre än stenålderns slutskede, dvs. senneolitisk tid. Om platsen hör till senneolitikum eller bronsålder, kan den kopplas samman med en del förmodligen samtida lokaler av boplatstyp i Rimito samt på Lilllandet i Nagu (Asplund 2000: 33-37). En möjlig samtida lokal inte långt från Rösbacken är Sydmo malmarna i Pargas, där en skärva förhistorisk keramik samt ett pofyritavslag har hittats på ungefär samma höjd över havet.

En noggrannare datering kan i detta skede inte ges. Den enda möjligheten till detta är, om proven för radiokoldatering ger nya resultat. Då detta skrivs har två dateringsprov skickats till Ångström-laboratoriet i Uppsala, Sverige. Det ena (viktigare) provet består av benfragmenten som hittades inom provshaktet, under stensträngen. Inget enstaka fragment är möjligt att datera, men möjligheten att benen tillsammans kunde dateras kommer nu att testas. Det andra provet består av den enda biten kol som hittades inom provschaktet. Såsom ovan konstaterats har det brunnna träet ingen specifik kontext, men kan tjäna som jämförelsematerial att kombinera med andra åldersbestämningar från området.

Det faktum att benfragment hittades mitt under stensträngen väcker en del frågor. Man frågar sig t.ex. om benen var avsiktligt placerade just där? Kunde detta vara någon slags gravkonstruktion? Tyvärr är benfragmenten så små, att en artbestämning inte är möjlig. Trots den lilla benkoncentrationen under stensträngen är det minst lika sannolikt att benen hör till ett kulturlager av boplatstyp äldre än (eller ungefär lika gammalt som) stensträngen. Detta antyds av att också kvartsavslag förekom under stensträngen samt av de två små benfragmenten som hittades i provruta 2. Också här hittades en benbit under en större sten. Det kunde alltså vara fråga om att organiskt material har bevarats bättre under stenarna i stensträngen än i omgivningen. Hur som helst skulle en lyckad datering av benen vara mycket viktig för åldersbestämningen av lokalen. Stensträngen måste vara ungefär lika gammal eller yngre än dateringsresultatet.

Ny information gällande stensträngens betydelse gav provundersökningen inte. En konstruktion av denna form kunde i princip uppstå i samband med röjning av sten från omgivningen (t.ex. i samband med odling), men det tycks osannolikt att detta skulle vara orsaken till formationen på Rösbacken. Hellre kunde man tänka sig att den på ett eller annat sätt hör ihop det stora röset (och möjligen andra stensättningar i området), dvs. att konstruktionen kunde ha haft någon symbolisk betydelse snarare än en praktisk funktion.

Med tanke på eventuella fortsatta undersökningar av Rösbacken kan man gå tillbaka till frågan om en totalkartering av området, vilket man först hade hoppats kunna utföra. Vad man vid den nu utförda undersökningen kunde konstatera var att en bättre helhetsbild av området skulle förutsätta röjning. En annan tanke man hade då undersökningen planerades var, att en prospektering av området kunde vara möjlig med en smal metallsond som tar upp små jordprover för kemisk analys. Det visade sig emellertid att jordmånen på Rösbacken är så stening att detta inte är möjligt. Fortsatta provgrävningar enligt samma mönster som nu är givetvis också en möjlighet. Detta skulle säkerligen resultera i fler fynd, men för att verkligen få ut mer av

resultaten skulle detta förutsätta grävningar i anslutning till stenformationer som nu är täckta av växtlighet, dvs. också detta skulle förutsätta någon form av röjning av området.

En möjlig fortsättning av undersökningarna kan man bättre ta ställning till efter att dateringsresultaten finns tillhanda. Om resultaten är negativa, dvs. benfragmenten inte räcker för en datering, kunde detta vara en orsak till fortsatta grävningar. Om lokalens preliminära datering däremot kan bekräftas av radiokoldatering-
en krävs mer detaljerade frågeställningar för att motivera en fortsättning.

Åbo 19.08.2007

Henrik Asplund

NEGATIIVILUETTELO

TYA 24993 - 25017

Parainen

Koupo, Rösbacken

24993	Koekaistan ympäristö ennen tutkimuksen aloittamista.	NE	Henrik Asplund	15.5.2007
24994	Koekaistan ympäristö ennen tutkimuksen aloittamista.	E	Henrik Asplund	15.5.2007
24995	Koekaistan ympäristö ennen tutkimuksen aloittamista.	NW	Henrik Asplund	15.5.2007
24996	Koekaistan ympäristö ennen tutkimuksen aloittamista.	NE	Henrik Asplund	15.5.2007
24997	Koekaistan ympäristö ennen tutkimuksen aloittamista.	E	Henrik Asplund	15.5.2007
24998	Koekaistan ympäristö ennen tutkimuksen aloittamista.	NW	Henrik Asplund	15.5.2007
24999	Koekaistan kaivaminen ja piirtäminen meneillään.	SE	Henrik Asplund	19.5.2007
25000	Koekaistan kaivaminen ja piirtäminen meneillään.	SE	Henrik Asplund	19.5.2007
25001	Koekaistan kaivaminen meneillään.	ESE	Henrik Asplund	19.5.2007
25002	Koekaistan kaivaminen meneillään.	ESE	Henrik Asplund	19.5.2007
25003	Koekaista, kivirakenne paljastettuna.	E	Henrik Asplund	19.5.2007
25004	Koekaista, kivirakenne paljastettuna.	E	Henrik Asplund	19.5.2007
25005	Koekaista, kivirakenne paljastettuna.	SE	Henrik Asplund	19.5.2007
25006	Koekaista, kivirakenne paljastettuna.	NW	Henrik Asplund	19.5.2007
25007	Koekaista, kivirakenne paljastettuna.	NE	Henrik Asplund	19.5.2007
25008	Koekaista, kivirakenne paljastettuna.	W	Henrik Asplund	19.5.2007
25009	Koekaista, kivirakenne paljastettuna.	E	Henrik Asplund	19.5.2007
25010	Koekaista, kivirakenne paljastettuna.	E	Henrik Asplund	19.5.2007
25011	Koekaista, kivirakenne paljastettuna.	E	Henrik Asplund	19.5.2007
25012	Koekaista, kivirakenne paljastettuna.	E	Henrik Asplund	19.5.2007
25013	Koekaista, kivirakenne paljastettuna.	E	Henrik Asplund	19.5.2007
25014	Koekaista, kivirakenne paljastettuna.	E	Henrik Asplund	19.5.2007
25015	Koekaista, kivirakenne paljastettuna.	E	Henrik Asplund	19.5.2007
25016	Koekaista, luoteispuolen kivirakenne purettuna.	NE	Henrik Asplund	20.5.2007
25017	Koekaista, luoteispuolen kivirakenne purettuna.	SW	Henrik Asplund	20.5.2007

DIAKUVALUETTELO**TYA 346****Parainen****Koupo, Rösbacken**

1	Koekaistan ympäristö ennen tutkimuksen aloittamista.	NE	Henrik Asplund	15.5.2007
2	Koekaistan ympäristö ennen tutkimuksen aloittamista.	NE	Henrik Asplund	15.5.2007
3	Koekaistan ympäristö ennen tutkimuksen aloittamista.	E	Henrik Asplund	15.5.2007
4	Koekaistan ympäristö ennen tutkimuksen aloittamista.	E	Henrik Asplund	15.5.2007
5	Koekaistan ympäristö ennen tutkimuksen aloittamista.	NW	Henrik Asplund	15.5.2007
6	Koekaistan ympäristö ennen tutkimuksen aloittamista.	NW	Henrik Asplund	15.5.2007
7	Koekaistan kaivaminen ja piirtäminen meneillään.	SE	Henrik Asplund	19.5.2007
8	Koekaistan kaivaminen ja piirtäminen meneillään.	SE	Henrik Asplund	19.5.2007
9	Koekaista, kivirakenne paljastettuna.	E	Henrik Asplund	19.5.2007
10	Koekaista, kivirakenne paljastettuna.	E	Henrik Asplund	19.5.2007
11	Koekaista, kivirakenne paljastettuna.	SE	Henrik Asplund	19.5.2007
12	Koekaista, kivirakenne paljastettuna.	NW	Henrik Asplund	19.5.2007
13	Koekaista, kivirakenne paljastettuna.	NE	Henrik Asplund	19.5.2007
14	Koekaista, kivirakenne paljastettuna.	W	Henrik Asplund	19.5.2007
15	Koekaista, kivirakenne paljastettuna.	E	Henrik Asplund	19.5.2007
16	Koekaista, kivirakenne paljastettuna.	E	Henrik Asplund	19.5.2007
17	Koekaista, kivirakenne paljastettuna.	E	Henrik Asplund	19.5.2007
18	Koekaista, kivirakenne paljastettuna.	E	Henrik Asplund	19.5.2007
19	Koekaista, luoteispuolen kivirakenne purettuna.	NE	Henrik Asplund	20.5.2007
20	Koekaista, luoteispuolen kivirakenne purettuna.	SW	Henrik Asplund	20.5.2007

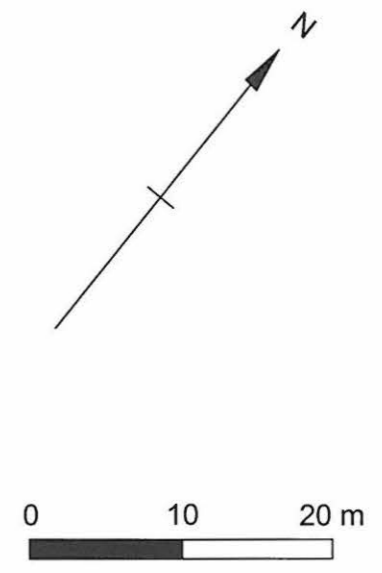
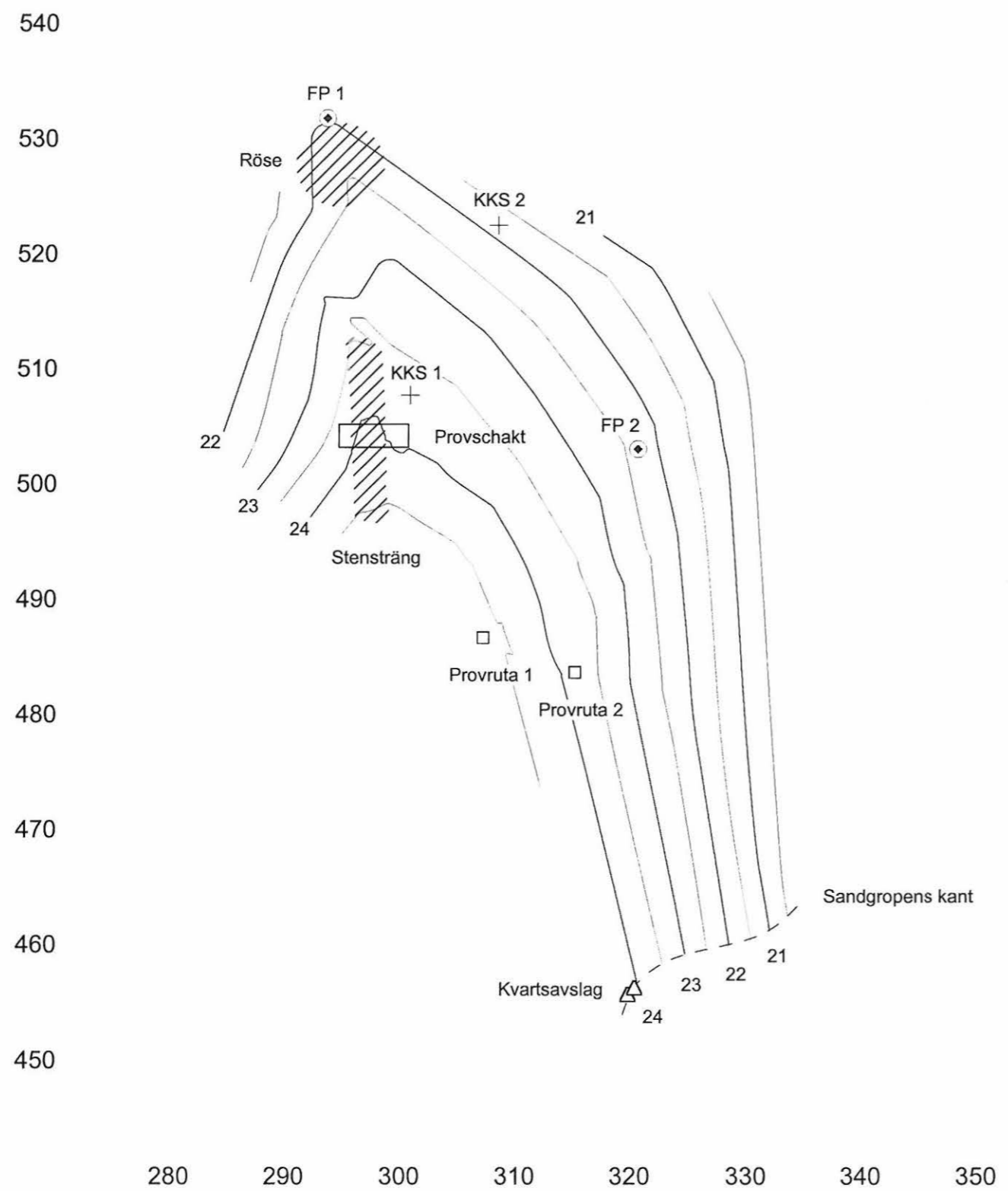
Bild 1. Provschaktets omgivning innan undersökningen påbörjades, från nordväst (TYA 346:6).

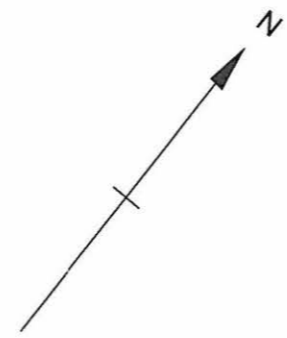
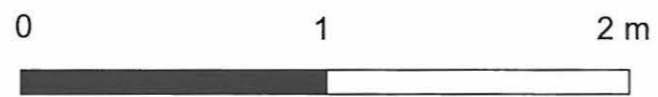
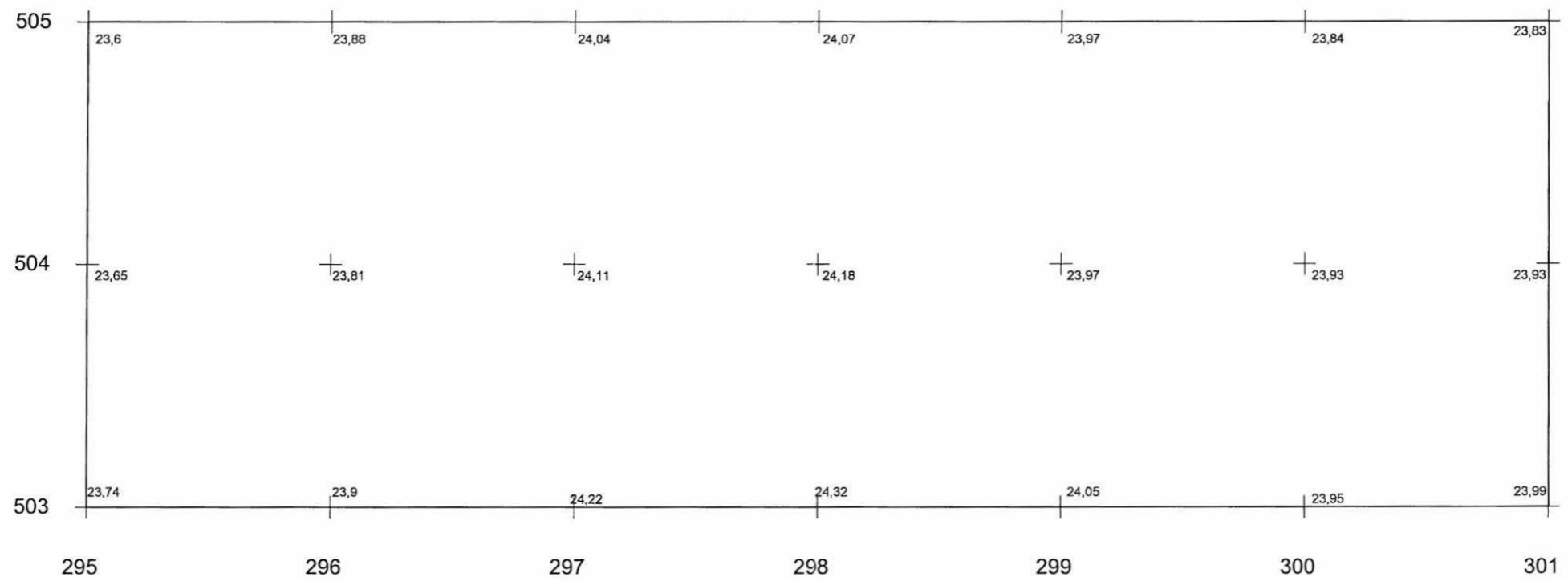
Bild 2. Provschaktet, stenkonstruktionen blottad, från nordväst (TYA 346:12).

Bild 3. Provschaktet, stenkonstruktionen blottad, från öster (TYA 346:16).

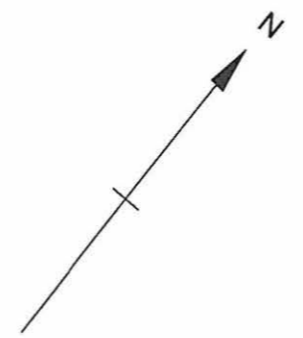
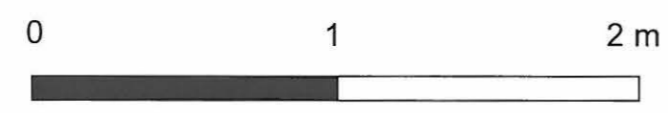
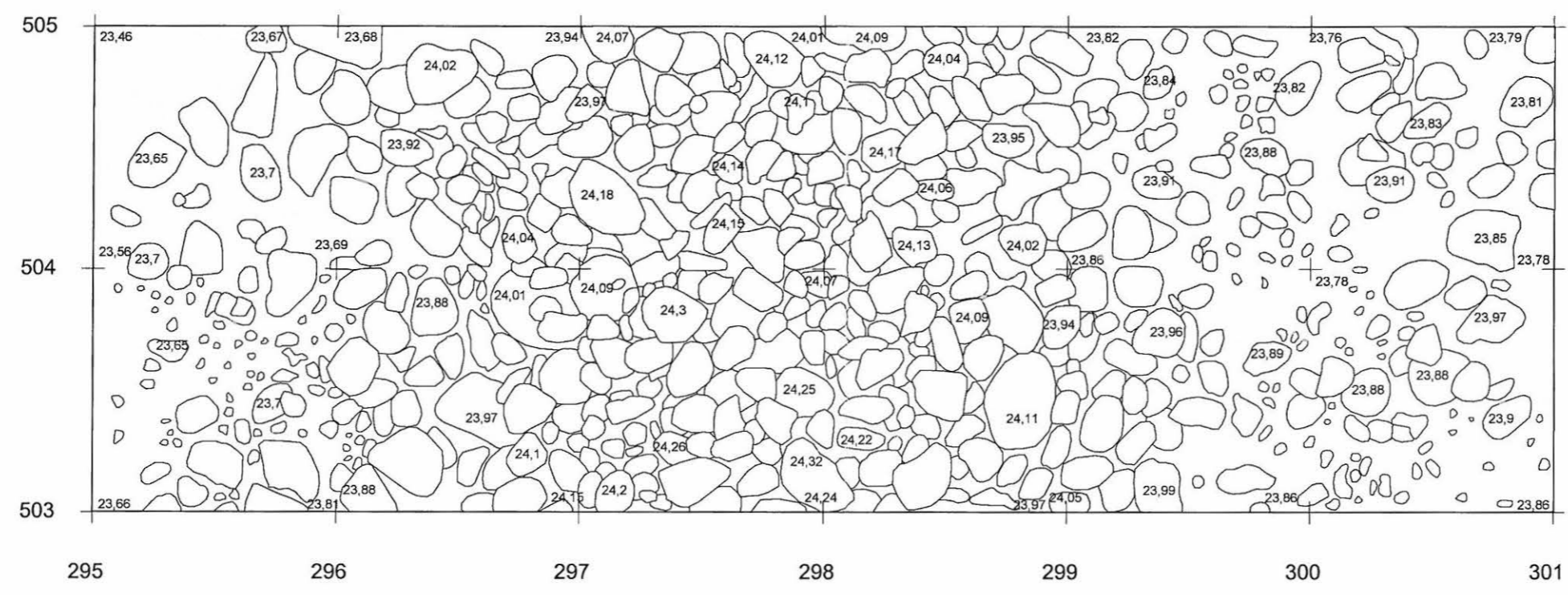
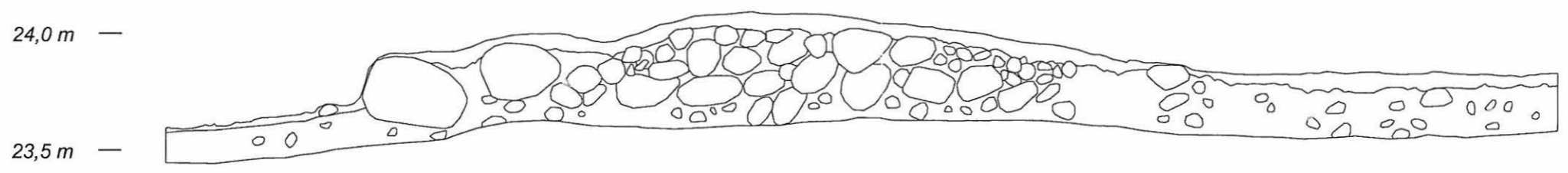

PARGAS, KOUPO, RÖSBACKEN 2007	
	Karta 1
Översiktskarta	
Höjdangivelserna enligt N43	
	Skala 1:500
Turun yliopisto, Arkeologia	
Henrik Asplund	

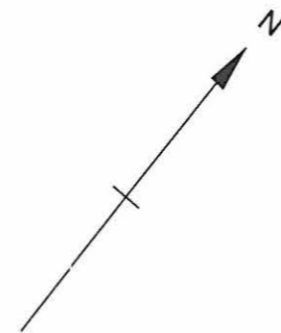
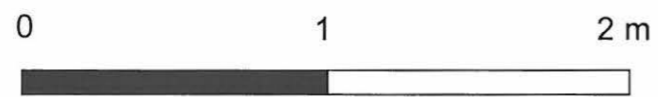
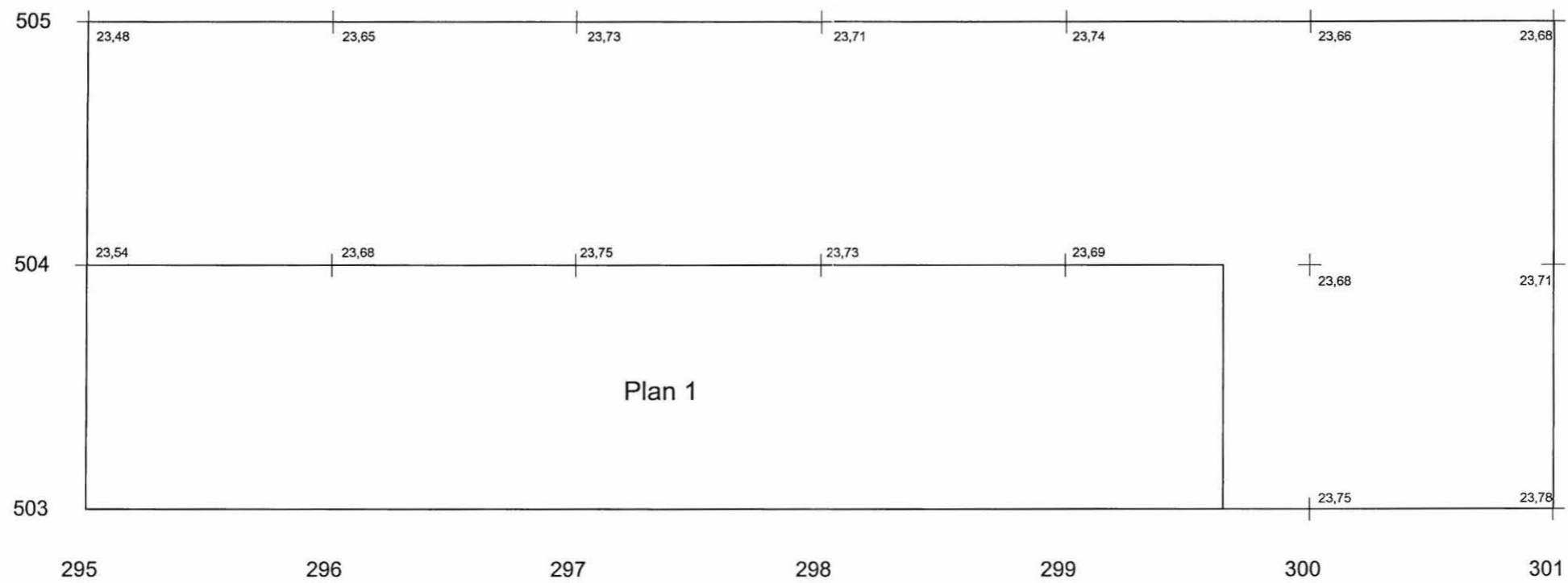

PARGAS, KOUPO, RÖSBACKEN 2007	
	Karta 2
Avvägning	
Höjdangivelserna enligt N43	
	Skala 1:25
Turun yliopisto, Arkeologia	
Henrik Asplund	

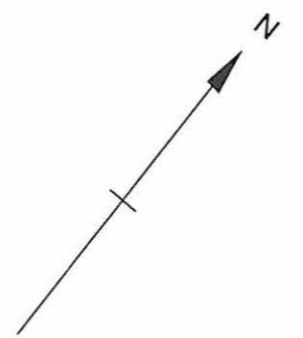
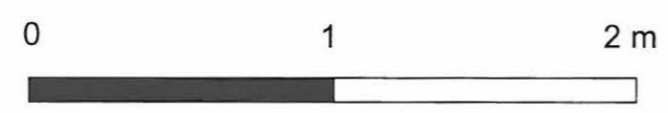
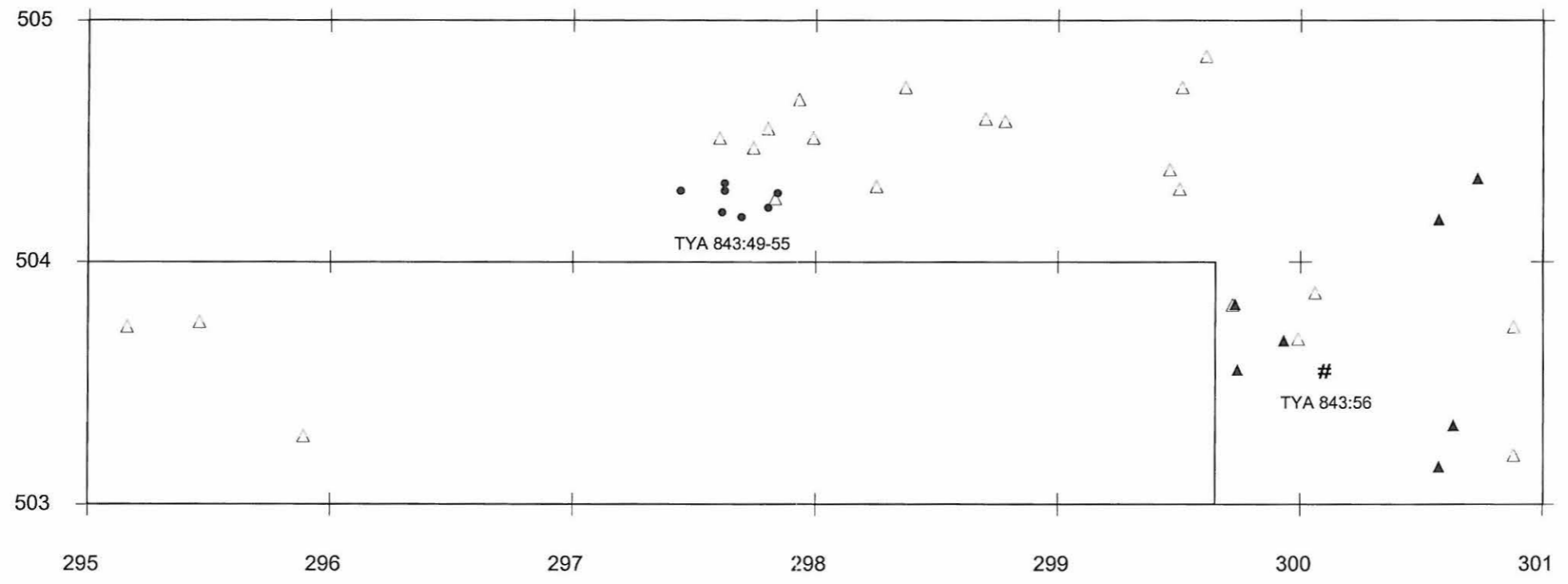

PARGAS, KOUPO, RÖSBACKEN 2007	
	Karta 3
Plan 1 och profil	
Höjdangivelserna enligt N43	
	Skala 1:25
Turun yliopisto, Arkeologia	
Henrik Asplund	

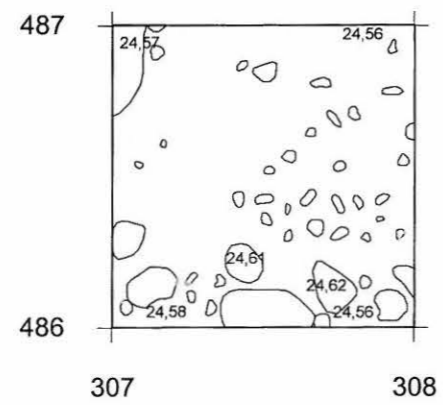
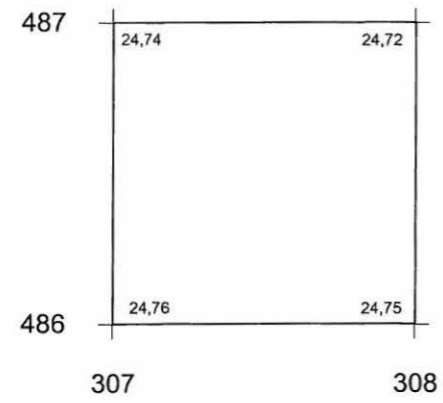
PARGAS, KOUPO, RÖSBACKEN 2007	
	Karta 4
Avvägning, Plan 2	
Höjdangivelserna enligt N43	
	Skala 1:25
Turun yliopisto, Arkeologia	
Henrik Asplund	

- Brända ben
- # Kol
- ▲ Porfyritavslag
- △ Kvartsavslag

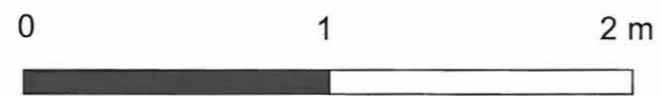
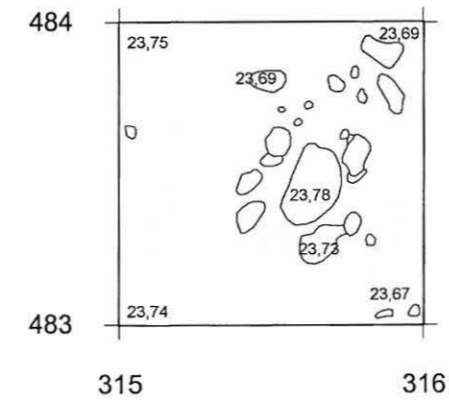
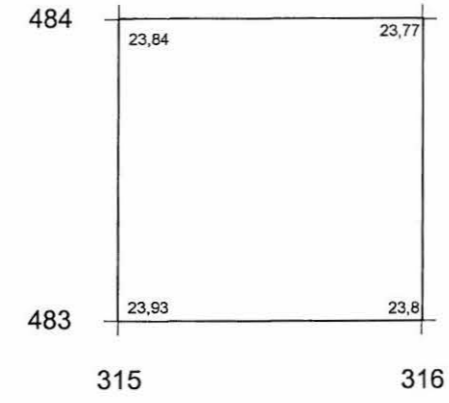

PARGAS, KOUPO, RÖSBACKEN 2007	
	Karta 5
Fyndspridning	
	Skala 1:25
Turun yliopisto, Arkeologia	
Henrik Asplund	

Provruta 1

Provruta 2

PARGAS, KOUPO, RÖSBACKEN 2007

Karta 6

Avvägning och Plan 1

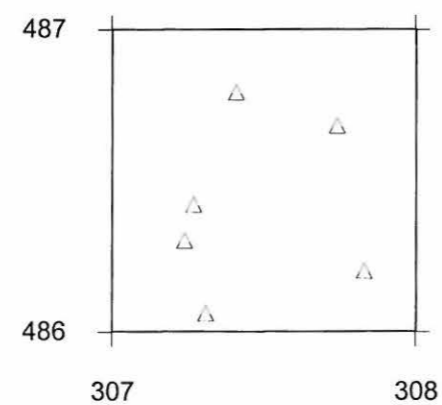
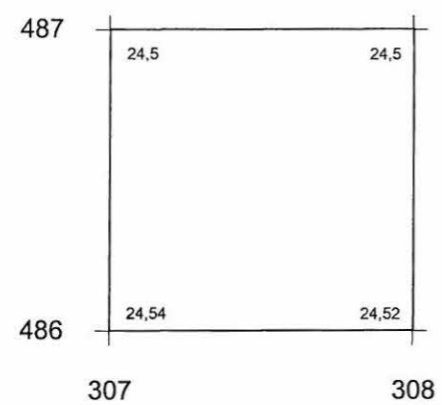
Höjdangivelserna enligt N43

Skala 1:25

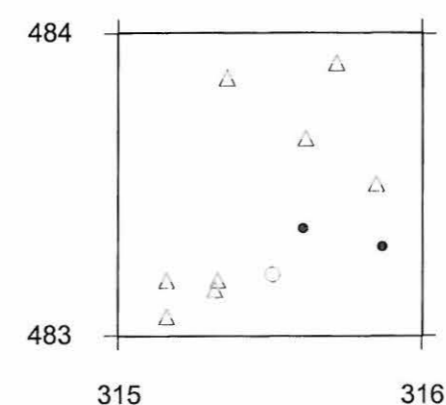
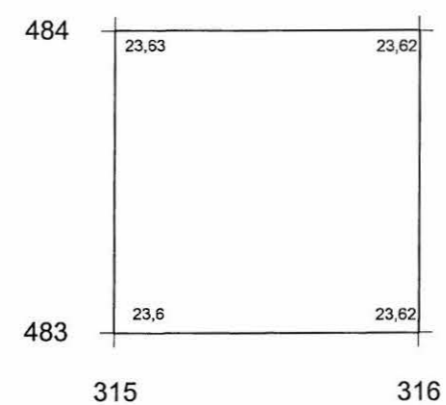
Turun yliopisto, Arkeologia

Henrik Asplund

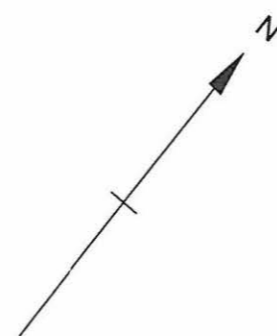
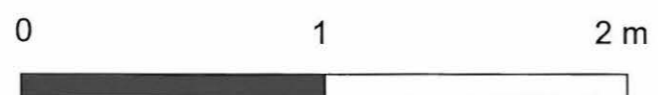
Provruta 1

Provruta 2

- Obränt ben
- Brända ben
- △ Kvartsavslag

PARGAS, KOUPO, RÖSBACKEN 2007	
	Karta 7
Avvägning, Plan 2 och fyndspridning	
Höjdangivelserna enligt N43	
	Skala 1:25
Turun yliopisto, Arkeologia	
Henrik Asplund	